

مکاونت آموزشی
دفتر برنامه ریزی درسی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد مهندسی مواد
گرایش استخراج فلزات

گروه فنی مهندسی
مجموعه مهندسی مواد

تصویب جلسه مورخ ۸۴/۷/۲۶ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه علم و صنعت ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی مواد
گرایش استخراج فلزات

گروه فنی مهندسی
مجموعه مهندسی مواد

بر اساس آئین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه های دارای هیأت ممیزه و در راستای قرارداد منعقد شده میان وزارت علوم و دانشگاه، در جلسه مورخ ۸۴/۷/۲۶ شورای برنامه ریزی درسی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد مهندسی مواد گرایش استخراج فلزات تهیه شده توسط گروه استخراجی دانشکده مهندسی مواد، به شرح پیوست به تصویب رسید.

مهدي نويدينخس
معاون آموزسي دانشگاه علم و صنعت ايران

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی مواد گرایش استخراج فلزات برای کلیه دانشجویان ورودی نیمسال اول ۱۳۸۵-۸۶ به بعد لازم الاجرا بوده و کلیه برنامه های قبلی منسخه می گردند.

مهدي بيدآبادي
رئيس دانشگاه علم و صنعت ايران

فصل اول :

تعريف، اهداف، طول دوره و شکل نظام

"مشخصات کلی رشته مهندسی مواد- استخراج فلزات در مقطع کارشناسی ارشد"

۱- تعریف و هدف

با توجه به اهمیت و گسترش صنایع فلزی در کشور ما ایران، اعم از تولید فولاد، مس، سرب، روی، آلمینیم و نیز فرو آلیاژها، لزوم آگاهی هر چه بیشتر از فرآیندهای نوین تولید و پژوهش در این زمینه ها احساس می شود.

هدف از این دوره تربیت متخصصینی است که با آگاهی از مبانی علمی و تکنولوژیکی در زمینه های گوناگون استخراج و تصفیه فلزات بتوانند در این صنایع به بررسی مشکلات و چگونگی حل آنها پردازند و در انتقال تکنولوژی نیز مؤثر باشند.

۲- طول دوره و شکل نظام

برنامه های درسی این دوره برای چهار نیمسال طرح ریزی شده است، طول هر نیمسال ۱۶ هفته آموزشی کامل، مدت هر واحد درس نظری، آزمایشگاهی و کارگاهی به ترتیب ۱۶، ۳۲ و ۴۸ ساعت می باشد.

۳- شرایط داوطلبان

دارا بودن شرایط عمومی و اختصاصی دانشگاه بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

فصل دوم :

واحدهای درسی و جدولهای دروس

تعداد واحدهای درسی این دوره بدون در نظر گرفتن دروس جبرانی مطابق با جدول ۱ برابر ۳۲ واحد به شرح زیر است:

جدول ۱- توزيع واحد:

واحد	نوع دروس	ردیف
۱۳	دروس اصلی- الزامی	۱
۱۱	دروس تخصصی- اخباری	۲
۸	پایان نامه	۳
۳۲	جمع	

۱- دروس جبرانی :

در مورد پذیرفته شدگان این دوره که گرایش آنها به غیر از گرایش استخراجی می باشد. دروس خاصی تحت عنوان دروس جبرانی توسط گروه آموزشی مشخص می شود که دانشجویان موظف به گذراندن آنها می باشند.

۲- دروس اصلی- الزامی :

دروس اصلی- الزامی به گونه ای انتخاب شده اند که مبانی و اصول لازم برای این گرایش را پوشش می دهند و نسبت به دروس تخصصی دارای اولویت می باشند. این دروس به شرح جدول زیر می باشد:

جدول ۲- دروس اصلی- الزامی (۱۳ واحد):

ردیف	نام درسن	تعداد واحد	نوع واحد	پیشناه (هم نیار)
۱	ترمودینامیک پیشرفته مواد	۲	نظری	---
۲	سینتیک پیشرفته مواد	۲	نظری	---
۳	پدیده های انتقال پیشرفته در مهندسی مواد	۲	نظری	---
۴	شوری فرآیندهای پیرومتوالورژی	۲	نظری	(ترمودینامیک پیشرفته مواد و سینتیک پیشرفته مواد)
۵	شوری فرآیندهای هیدرومتوالورژی	۲	نظری	(ترمودینامیک پیشرفته مواد و سینتیک پیشرفته مواد)
۶	الکترو متالورژی	۲	نظری	(ترمودینامیک پیشرفته مواد)
۷	آزمایشگاه فرآیندهای متالورژی	۱	عملی	(شوری فرآیندهای پیرومتوالورژی و شوری فرآیندهای هیدرومتوالورژی)

۳- دروس تخصصی- اختیاری:

دروس تخصصی- اختیاری، امکاناتی را برای فعالیت تخصصی و تمرکز بیشتر در یک زمینه خاص فراهم می آورند. این دروس به شرح جدول زیر می باشند:

جدول ۳- دروس تخصصی- اختیاری (۱۱ واحد):

ردیف	نام درس	تعداد واحد	نوع واحد	پیشنبه (هم نیاز)
۱	کاربرد روش‌های آماری در فراوری مواد	۲	نظری	----
۲	مهندسی سطح پیشرفته	۲	نظری	(ترمودینامیک پیشرفته مواد)
۳	روش‌های نوین شناسایی و آنالیز مواد	۲	نظری	---
۴	ملاحظات زیست محیطی و بازیافت مواد	۲	نظری	---
۵	ریاضیات پیشرفته مهندسی	۳	نظری	----
۶	سبتم‌های چندجزوی	۲	نظری	ترمودینامیک پیشرفته مواد
۷	روشهای نوین فرآوری و تولید مواد	۲	نظری	(تئوری فرآیندهای پیرو متالورژی و تئوری فرآیندهای هیدرومالتالورژی)
۸	بررسی‌های فنی اقتصادی فرآیندهای فرآوری مواد	۲	نظری	----
۹	اصول شیوه سازی فرآیندهای متالورژی	۳	نظری	پدیده‌های انتقال و (ترمودینامیک پیشرفته مواد و سینتیک پیشرفته مواد)
۱۰	ماحت ویژه در استخراج فلزات	۲	نظری	----
۱۱	سمینار	۲	نظری	---

۴- پژوهش:

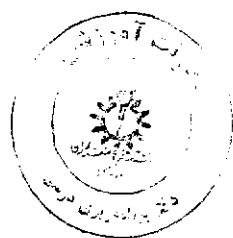
در این دوره دانشجو با انجام یک پایان نامه ۸ واحدی به تحقیق و پژوهش پیرامون مسأله و موضوع خاصی می پردازد. موضوع پایان نامه الزاماً می باشد در یکی از زمینه‌های مرتبط با گرایش دانشجو باشد و زمینه علمی و عملی لازم برای انجام آن با درس‌های اخذ شده توسط دانشجو، فراهم شده باشد.

مقررات مربوط به دفاع و ارزیابی پایان نامه مطابق آئین نامه‌های تحصیلات تکمیلی می باشد.

فصل سوم :

سرفصل های دروس

ترمودینامیک پیشرفته مواد

نوع درس : الزامی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد : ۲
جمع ساعات تدریس: ۳۲	پروژه: ندارد	پیشناز: ندارد

هدف: این درس برای دانشجویانی طراحی شده که در دوره کارشناسی با مبانی ترمودینامیک آشنا شده اند. دانشجو با گذراندن این درس باید قادر باشد فرآیندهای مواد و متالورژی را تجزیه و تحلیل ترمودینامیکی نموده و از مبانی آن در پیشبرد موضوعات تحقیقاتی و پژوهشی مورد نظرشان سود جوید.

- اصول و روابط اساسی در سیستم بسته مرور قوانین اول، دوم و سوم ترمودینامیک و پایداری فازها در سیستم تک جزئی
- اصول و روابط اساسی در سیستم باز پتانسیل شیمیائی، خواص مولار جزئی، تعادل در سیستمهای غیر همگن (شامل بیش از یک فاز) قانون فازهای گیس
- پتانسیل شیمیائی و مفاهیم فوگاستیه و اکتیویته، معیار تعادل ترمودینامیکی
- واکنشهای شیمیائی سیستمهایی که با یک واکنش شیمیائی تعریف میشوند واکنشهای شیمیائی همزمان-یادآوری دیاگرام الینگهام-ریچاردسون مروری بر ترمودینامیک محلولها
- محلولهای ایده‌آل و حقیقی، قوانین رانولت و هنری، توابع ترمودینامیکی اختلاط، توابع اضافی، معادله گیس-دوهم
- محلولهای با قاعده، مدل شبه شیمیائی، حالات استاندارد (رانولتی، هنری، یک درصد وزنی و اتمی)
- دیاگرامهای تعادلی فازی در سیستمهای دوتایی
- محلولهای رقیق چند جزئی و ضرایب تأثیر متقابل - حلالیت گازها در فلزات
- الکتروشیمی
- ترمودینامیک سطوح و فصل مشترک
- مسائل و تمرینات کاربردی در ارتباط با هر مبحث

منابع و مراجع:

- 1- D.R. Gaskell, "Introduction to the Thermodynamics of Materials", 4th Ed. Tylor & Francis, 2003.
- 2- C.H.P. Lupis, "Chemical Thermodynamics", Elsevier Science, 1983.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

سینتیک پیشرفته مواد

نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
پژوهش: بستگی به نظر مدرس دارد.	پیشناز: ندارد

هدف: هدف از ارائه این درس ، مطالعه قوانین کلی حاکم بر سرعت واکنش ها و تحلیل مکانیسم انجام واکنش های ناهمگن در فرایندهای مواد می باشد.

- کلیات: تعریف سینتیک و کاربرد آن، مقایسه سینتیک با ترمودینامیک
- مروری بر مبانی سینتیک شیمیایی: واکنش های همگن و ناهمگن، معادله سرعت توری های سرعت واکنش، ترکیب پیچیده ناپایدار، اثر دما روشن های تجربی حل معادله سرعت
- مروری بر مبانی سینتیک انتقال جرم : مکانیسم های انتقال جرم (نفوذ و جابجایی) قوانین فیک ، نفوذ در خود، نفوذ ذاتی، نفوذ درهم، آزمایش دارکن، تحلیل دارکن از اثر کرکندال پیش بینی مقدار ضریب نفوذ در مایعات و گازها
- اصل بقای جرم برای کل ماده و اجزای سازنده و استخراج معادله کلی انتقال جرم انتقال جرم در سیال در حال حرکت در حالت آرام و آشفته
- مدل های انتقال جرم در فصل مشترک : مدل دو لایه (Two films)، مدل نفوذ در لایه مرزی، مدل نوشدن سطح
- مدل های سینتیکی برای واکنش های سیال- جامد
- پدیده جذب سطحی و بررسی اثرات سینتیکی آن در واکنش های ناهمگن
- مثال های کاربردی در مورد سینتیک فرایندهای متالورژیکی
- تاثیر سینتیکی انتقال حرارت و جوانه زنی و رشد
- مطالعه ویژه

منابع و مراجع:

- ۱- خ. صدرنژاد، فرایندهای سینتیکی در مهندسی مواد و متالورژی، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۲.
2. K.J. Laidler, Chemical Kinetics, 3rd Edition, Harper and Row, 1987.
3. F. Habashi, Kinetics of Metallurgical Processes, Métallurgie Extractive Québec, Sainte-Foy, Québec, 1999.
4. H.S. Ray, Kinetics of Metallurgical Reactions, , Oxford & IBH Publishing Co., New Delhi, 1993.

محل مهر	شرح تغییرات	تاریخ	ویرایش
دانشگاه علم و صنعت ایران	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین اولیه
دانشگاه علم و صنعت ایران	انجام بازنگری متوسط در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	بازنگری اول
			بازنگری دوم

پدیده‌های انتقال پیشرفته در مهندسی مواد

نوع درس : اصلی - الامتحانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد : ۲
جمع ساعات تدریس: ۳۲	پرورش: ندارد	پیشنهاد: ندارد

هدف: آگاهی از درس پدیده‌های انتقال به عنوان یک ابزار کارآمد گسترش سریع فرآیندهای متالورژی را ممکن می‌سازد. این بحث شامل اصول مربوط به سیالات، حرارت و جرم می‌باشد و برقراری روابط آن روی فرآیندهای متالورژی بصورت یک ابزار کارساز مورد توجه قرار گرفته است.

الف- انتقال اندازه حرکت (Momentum Transfer)

قانون ویسکوزیته نیوتون-ویسکوزیته گازها، مایعات سیالات نیوتونی و غیر نیوتونی

- اصل بقاء اندازه حرکت و استخراج معادلات کلی آن- توزیع سرعت در جریان آرام و در حالت پایا (Steady State) و گذرا (Transient) آنالیز ابعادی و طراحی رآکتورهای متالورژیکی

ب- انتقال حرارت (Heat Transfer)

قانون فوریه- خصیب هدایت حرارت گازها، مایعات و جامدات- اصل بقاء انرژی و استخراج معادلات کلی آن. حل عددی معادلات دیفرانسیل حرارت در حالات پایا و ناپایا.

بررسی برخی از کاربردهای انتقال حرارت در مهندسی مواد - انتقال حرارت در سیستمهای دارای تغییر فاز
مطالب ویژه

منابع و مراجع:

- 1) J. Szekely & N.J. Themelis, "Rate phenomena in process metallurgy", John Wiley & Sons, 1971.
- 2) G.H. Geiger & D.R. Poirier, "Transport phenomena in metallurgy", John Wiley & Sons, Inc, 1990.
- 3) R.B. Bird & W.E. Stewart & E.N. Lighfoot, "Transport phenomena", John Wiley & Sons, Inc, 2002.
- 4) S. Kou, "Transport phenomena and materials processing", John Wiley & Sons, Inc, 1996.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	دانشگاه آزاد اسلامی
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	دانشگاه علم و صنعت ایران
بازنگری دوم			

تئوری فرایندهای پیرومتوالورژی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی- الزامی
پروژه: بستگی به نظر مدرس دارد.

هم نیاز: ترمودینامیک پیشرفته مواد و سیتیک پیشرفته مواد

جمع ساعت تدریس: ۳۲

هدف: دانشجویان متالورژی در دوره کارشناسی با مبانی پیرومتوالورژی آشنا شده اند. هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با تئوری پیشرفته فرایندهای پیرومتوالورژی است تا دانشجو قادر باشد موضوعات تحقیقاتی و پژوهشی مرتبط با آن را بهتر درک و تجزیه و تحلیل علمی نماید.

- تئوری فرایندهای تشویه کنسانتره و سنگ معدن-نمودارهای پایداری PSD- انواع فرایندهای تشویه، تشویه اکسیدان-تشویه سولفاته-
- تشویه کلرینه و فلورینه کردن

- **تئوری سرباره‌ها:**

سرباره‌های اسیدی و بازی-سرباره‌های سیلیکاتی و تشکیل دهنده شبکه- سرباره‌های بازی- واکنشهای پلیمر شدن سرباره‌ها
مدل سرباره تمکین-مدل سرباره یون مجاز-مدل سرباره optical basivity - FFG

- تئوری تولید فلزات از کنسانتره‌های سولفیدی
- تئوری احیاء اکسید فلزات (توسط کربن- توسط گاز)
- تئوری فرایندهای متالورمیک جهت تولید فلزات
- تئوری تصفیه فلزات از طریق تبخیر- تصفید
- بازیافت و کنترل گازها و غبارهای تولید شده در فرایندهای پیرومتوالورژی
- در کلیه موارد فوق توصیه می شود مثالی در هر مورد ارائه شود.
- مطالب ویژه

منابع و مراجع:

1) T. Rosenqvist, "Principles of extractive metallurgy", Mc Graw Hill, 1983.

2) Alcock, "Extraction of pyrometallurgy", Academic Press, 1976.

3) Ray, Sridhar and Abraham, "Extraction of non-ferrous metals", East-West Press, 1985.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

تئوری فرایندهای هیدرومتوالورژی

تعداد واحد: ۲

پیشناز: ندارد

نوع درس: اصلی - الامی

نوع واحد: نظری

جمع ساعات تدریس: ۳۲

پستگی به نظر مدرس دارد.

همیناز: ترمودینامیک پیشرفته مواد و سینتیک پیشرفته مواد

هدف: هدف از این درس مروری بر مبانی شیمیایی و تکنولوژیکی تولید فلزات و ترکیبات فلزی از کانسنگ‌ها، کسانتره‌ها و مواد ثانویه به روش‌های هیدرومتوالورژی است. در این ارتباط، عملیات واحد عمدۀ شامل لیچینگ (فروشونی)، پالایش و پر عیار سازی محلول و بازیابی به همراه کاربردهای عملی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

- کلیاتی در مورد روش‌های مختلف استخراج، مقایسه مزايا و معایب روش‌های پیرومتوالورژی و هیدرومتوالورژی

- مبانی ترمودینامیکی، الکتروشیمیائی و سینتیکی لیچینگ، طریقه رسم و کاربرد نمودارهای پوریه در لیچینگ

- مثالهایی از لیچینگ شیمیائی و الکتروشیمیائی اکسایشی و احیایی، توضیح اجمالی در مورد روش‌های صنعتی لیچینگ

- ویژگیهای روش‌های تصفیه و پر عیار سازی با زغال فعال، رزین و حلال آلتی،

- فرایند جذب سطحی در تصفیه محلول به کمک زغال فعال

- ساختار عمومی رزین‌های تبادل یونی و توضیح اجمالی در مورد انواع رزین‌ها برای تصفیه و پر عیار سازی محلولها

- توضیح مختصر در مورد روش‌های استخراج با حلال، ترمودینامیک استخراج با حلال

- معرفی پارامترهای ضربت توزیع، درصد استخراج و فاکتور جدایش در استخراج با حلال، استخراج مکرر با حلال

- ایزو ترم استخراج، رسم نمودار McCabe-Thiele و کاربرد آن در استخراج و بازیس‌گیری

- بازیابی به طریق فیزیکی (تلور)

- هیدرولیز

- ترمودینامیک رسوب گیری بصورت هیدروکسید، کربنات و سولفید، سینتیک رسوب گیری بصورت سولفید

- ترمودینامیک و سینتیک فرایند سماتناسیون

- مبانی ترمودینامیکی و سینتیکی احیای با هیدروژن، احیاء بوسیله گازهای دیگر

- مطالب ویژه

منابع و مراجع:

1. E. Jackson, Hydrometallurgical Extraction and Reclamation, Ellis Horwood Ltd., 1986.

2. F. Habashi, A Textbook of Hydrometallurgy, 2nd Edition, Métallurgie Extractive Québec, Sainte-Foy, Québec, 1999.

3. C.K Gupta, T.K Mukherjee, Hydrometallurgy in Extraction Processes, in 2 Volumes, CRC Press, 1990.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

الکترومتالورژی

نوع درس : اصلی - الامینی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد : ۲
بروژه: بستگی به نظر مدرس دارد.	جمع ساعات تدریس: ۳۲	پیشیاز: ندارد
		همیار: ترمودینامیک پیشرفته مواد

هدف: هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با روش‌های تولید، تصفیه و فناوری فلزات با استفاده از جریان الکتریستیه می‌باشد. در این درس دانشجویان علاوه بر آموزش اصول و مبانی الکترومتالورژی، به صورت موردی با بعضی از فرآیندهای متداول الکترومتالورژی آشنا خواهند شد.

- اصول الکتروشیمی و تغذیه در محلولهای حکر ویتی
- قوانین فارادی، راندمان جریان-راندمان انرژی-دانسیتی جریان-ولتاژ توریکی پل-ولتاژ اضافی-پل‌ها و اکنشهای نیم پل
- فرایند تولید فلز آلومینیوم، ساختار کربولیت و سیستمهای $\text{Al}_2\text{O}_3/\text{AlF}_3/\text{Na}_3\text{AlF}_6/\text{NaF}$ ، افزودنیهای به حمام مذاب و اثرات آنها، واکنشهای آندی و کاتدی، اصول فرایند Hall-Heroult، مواد شارژی-آندهای خودپز و پیش پخت-فرایند بایر-اثرات آندی-کترل فرایند، طرح سل-میدانهای مغناطیسی-درجه حرارت-ولتاژ-نسبت AlF_3/NaF ، کترل آلومینا-راندمان انرژی-مسائل زیست محیطی
- فرایند ESR در تصفیه فلزات، اصول فرایند و تکنولوژی
- شرح کلی فرایندهای ریایش الکتریکی (Electrowinning) و پالایش الکتریکی (Electrorefining)
- الکترووبینیگ روی، شرح کلی فرایند، نیمه واکنشهای آندی و کاتدی و محاسبه پتانسیل توری، پتانسیل اضافی هیدروژن و عوامل مؤثر بر آن، اثر ناخالصیها، روش‌های حذف ناخالصیها از محلول، اثر عوامل افزودنی
- الکترووبینیگ مس، شرح کلی فرایند، نیمه واکنشهای آندی و کاتدی و محاسبه پتانسیل توری، اثر ناخالصیها، اثر عوامل افزودنی، جنس آند
- الکتروریفانینگ مس، شرح کلی فرایند، رفتار و اثر ناخالصیها، بلید (Bleed) و لجن
- استحصال الکتریکی نیکل از آندهای سولفیدی (مات نیکل)

منابع و مراجع:

1. E. Jackson, Hydrometallurgical Extraction and Reclamation, Chapter 5, Ellis Horwood Ltd., 1986.
2. F. Habashi, Principles of Extractive Metallurgy, Vol. 4, Amalgam and Electrometallurgy, Métallurgie Extractive Québec, Sainte-Foy, Québec, 1998.
3. K. Grjotheim et. Al., "Introduction to aluminium electrolysis", Aluminium-Verlag, 1993.

محل مهر	شرح تغییرات	تاریخ	ویرایش
	تدوین شده توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	تدوین اولیه
			بازنگری اول
			بازنگری دوم

آزمایشگاه فرآیندهای متالورژی

تعداد واحد : ۱	نوع واحد: عملی	نوع درس : اصلی - الزامی
پیشیاز: ندارد	پروژه: دارد	جمع ساعات تدریس: ۳۲
همباز: توری فرآیندهای پیرومتوالورژی + توری فرآیندهای هیدرومتوالورژی		

هدف: هدف از این آزمایشگاه ، فرآگیری روش انجام آزمایش‌های متالورژیکی و بدست آوردن داده ، پردازش داده‌ها ، تحلیل نتایج و ارائه آن بصورت گزارش‌های استاندارد می‌باشد .

از میان آزمایش‌های زیر ۶ آزمایش با نظر استاد تعیین و انجام می‌شود:

- سیتیک فرایند تشویه / تکلیس
- بررسی واکنشهای سریاره - مذاب
- بررسی واکنشهای متالوترمی
- سیتیک لیچینگ اکسید یا سولفید فلزی
- لیچینگ اکسایشی / احیایی
- بررسی اثر فشار بر سرعت لیچینگ (لیچینگ تحت فشار)
- بررسی اثر فعال سازی مکانیکی بر سرعت لیچینگ الکترولیچینگ
- جداسازی با استفاده از رزین‌های تعویض یونی
- جداسازی با استفاده از زغال فعال
- جداسازی با استفاده از حلال آلی (جداسازی مایع - مایع)
- بررسی فرایندهای الکتروولیتی (الکترووینینگ، الکترولیز)

منابع و مراجع:

منابع بسته به نوع و ماهیت آزمایش‌ها، از منابع معرفی شده برای دروس مرتبط انتخاب و منابع دیگر حسب مورد توسط مدرس معرفی می‌گردد .

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

کاربرد روش های آماری در فرآوری مواد

تعداد واحد : ۲	نوع واحد: نظری	نوع درس : تخصصی- اختیاری
پیشناز: ندارد	پروژه: بستگی به نظر مدرس دارد.	جمع ساعات تدریس: ۳۲

هدف: هدف از این درس ایجاد مهارت در تجزیه و تحلیل خطای مقادیر اندازه گیری شده، پردازش و تحلیل داده های تجربی بر اساس مدل های آماری، برآش منحنی و طراحی آزمایش های مؤثر و کارا در حوزه فرآوری مواد است.

- نعرفیت خطای اندازه گیری، خطای سیستماتیک و اتفاقی و منابع آن ها، مفهوم صحت و دقت مقادیر اندازه گیری شده، خطای مطلق و خطای نسبی، ترکیب مقادیر اندازه گیری شده، اشاعه ای خطای عدم اطمینان
- آنالیز آماری داده های حجیم، توزیع بسامدی داده ها، برآورد مقدار مرکزی و برآورد پراکندگی داده ها، حذف داده ها، توابع توزیع، توزیع نرمال (گاوی)
- مفهوم و کاربرد رگرسیون، رگرسیون خطی یک متغیره، برآش به روش کمترین مربع ها، برآورد خطای رگرسیون خطی (معیار خوبی) و ضریب همبستگی، خطی کردن توابع غیر خطی، رگرسیون خطی چند متغیره، رگرسیون غیر خطی (چند جمله ای)
- تحلیل واریانس (ANOVA)، طرح آماری آزمایش ها (DOE)، مزیت ها و کاربرد DOE، روشهای DOE، بهینه سازی
- کار با نرم افزارهای آمار مهندسی

منابع و مراجع:

1. P. Bevington, D.K. Robinson, Data Reduction and Error Analysis for the Physical Sciences, McGraw-Hill, 3rd Edition, 2002.
2. J. Mandel, The Statistical Analysis of Experimental Data, Dover Publications, 1984.
3. S.L. Meyer, Data Analysis for Scientists and Engineers, Peer Management Consultants Ltd; Reprint Edition, 1992.
4. D.C. Montgomery, Design and Analysis of Experiments, 6th Edition, Wiley, 2005.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری عمله در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

مهندسی سطح پیشرفته

نوع درس : تخصصی - اختیاری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد : ۲
جمع ساعات تدریس: ۳۲	پروژه: ندارد	هم نیاز: ترمودینامیک پیشرفته مواد

هدف: هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با اصول مهندسی سطح است. در عین حال فرآیندهای مهم در مهندسی سطح به دانشجویان آموزش داده خواهد شد.

- مروری بر فرآیندهای مهندسی سطح، آشنایی با انواع مکانیزم‌های سایش، آشنایی با پلاسماء، روش‌های تولید پلاسماء در حضور میدان مغناطیسی، تدریک‌شدهای پلاسماء و سطح نمونه، استفاده از پلاسماء در فرآیندهای مهندسی سطح
- آشنایی با خلاء، تعاریف مربوطه، وسائل بکار رفته در سیستمهای مدرن مهندسی سطح، انواع پمپهای خلاء، انواع خلاء سنج‌ها، شیرها، محفظه‌ها و وسائل جانبی
- کاشت یون و پوشش دهی به کمک یون، مکانیزم‌های تشکیل لایه، کاربردها، وسائل و تجهیزات، جنبه‌های اقتصادی لایه نشانی تبخیری، اصول تبخیر فلزات و آلیاژها، انواع روش‌های تبخیر، یکواختی و توزیع ضخامت پوشش، کاربردها
- لایه نشانی کند و پاشی (Sputtering)، اصول کند و پاش، انواع روش‌های کند و پاش، کنترل فرایند کند و پاش، کاربردها
- لایه نشانی فیزیکی از بخار (PVD)، اصول PVD به کمک پلاسماء، وسائل و تجهیزات، کاربردها
- لایه نشانی شیمیائی از بخار (CVD)، اصول CVD به کمک پلاسماء، مکانیزم‌های لایه نشانی، ساختار و شکل لایه‌ها، کاربردها، وسائل و تجهیزات
- پاشش حرارتی، انواع روش‌های پاشش، آماده سازی زیر لایه، خواص پوشش، کاربردها
- عملیات سطحی با استفاده از لیزر، جنبه‌های عملی فرایندهای لیزری، انواع لیزرها، روش‌های لیزری، کاربردها
- ارزیابی لایه‌های سطحی از قبیل سختی، زبری، ضخامت، چسبندگی، مقاومت سایش و سایر خواص لایه
- نیتروژن دهی (کربن دهی) پلاسمائی، اثر عناصر آلیاژی، ساختار لایه و زیرلایه، وسائل و تجهیزات، کاربردها

منابع و مراجع:

- 1- D.S.Rickerby & A.Mathews, "Advanced Surface Coatings: a handbook of surface engineering", Blackie Sons Ltd, 1991.
- 2- John F.O Hanlon, "A User Guide to Vacuum Technology", John Wiley & Sons, Inc., 2003.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	تدوین شده توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازتگری اول			
بازتگری دوم			

روش های نوین شناسایی و آنالیز مواد

تعداد واحد :	۲
پیشیاز: ندارد	

هدف: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با پدیده های ناشی از بمباران الکترونی سطوح و بکارگیری این پدیده ها در شناسایی مواد است. همچنین روش های آنالیز دستگاهی و نیز آنالیز حرارتی مواد در این درس مورد بررسی قرار می گیرند.

- اهمیت مطالعه سطوح در مهندسی مواد، روش های بمباران سطح (اشعه الکترونی، فوتون ها، یون های شتابدار، ...)

- پدیده های ناشی از برخورد الکترون ها با سطح، تولید اشعه الکترونی، میکروسکوپ الکترونی رویشی (SEM)، میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)، آنالیز سطح با استفاده از اسپکتروسکوپی به روش های EDS و WDS، آنالیز با مایکروپروروب الکترونی (EPMA)

- مطالعه تروست فوتون های اشعه ایکس: پراش اشعه ایکس (XRD)، فلورسانس اشعه ایکس (XRF)، اسپکتروسکوپی فوتون الکترون اشعه ایکس (AES)، اسپکتروسکوپی الکترون اوژه (XPS)

- پدیده برخورد یون های شتابدار با سطح جامدات، اسپکتروسکوپی جرمی یون های ثانویه (SIMS)

- آنالیز شیمیایی محلول به روش های اسپکتروسکوپی: اسپکتروسکوپی جذب اتمی (AAS) و اسپکتروسکوپی نشر اتمی (ICP-AES)

- مشکلات عملی در آنالیز دستگاهی، رفع برخی از محدودیت ها با بکارگیری روش های standard addition و internal standard

- روش های آنالیز حرارتی شامل DTA، TG و دیلاتومتری

منابع و مراجع:

1. Materials Characterization, ASM Handbook Vol. 10, ASM International, 1986.
2. J. Goldstein (Editor), Scanning Electron Microscopy and X-Ray Microanalysis, 3rd Edition, Kluwer Academic Publishers, 2003.
3. B.D. Cullity and S.R. Stock, Elements of X-Ray Diffraction, 3rd Edition, Prentice-Hall, 2001.
4. L. Ebdon, E.H. Evans, A.S. Fisher, S.J. Hill, An Introduction to Analytical Atomic Spectrometry, John Wiley & Sons, 1998.
5. R.F. Speyer, Thermal Analysis of Materials, Marcel Dekker, 1993.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	آذین
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

ملاحظات زیست محیطی و بازیافت مواد

نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
پژوهشگر: پژوهشگر به نظر مدرس دارد.	پیشیاز: ندارد

هدف: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با ضوابط و مقررات زیست محیطی حاکم بر زندگی صنعتی امروز از یکسو، و تأثیرات زیست محیطی صنایع فرآوری و استخراج فلزات از سوی دیگر می‌باشد. همچنین نحوه کنترل آثار زیانبار پساب‌ها، گازها و گرد و غبارهای منتشره و سایر دور ریزهای جامد بر محیط زیست و روش‌های استفاده از ضایعات با هدف بازیافت و استخراج مواد فلزی از منابع ثانویه در قالب مثال‌های عملی مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد.

- توسعه پایدار و محیط زیست
- آشنایی با قوانین و مقررات جهانی و داخلی در ارتباط با محیط زیست
- مخاطرات زیست محیطی عملیات استخراج فلزات
- آلاینده‌های گازی در صنایع متالورژی و روش‌های مقابله
- پساب‌های صنایع متالورژی، آلاینده‌گی و روش‌های مقابله
- مدیریت مواد زائد جامد
- ضایعات بعنوان منابع ثانویه
- بازیافت مواد از قراضه‌ها
- بازیافت مواد از گرد و غبار و خاکستر کوره‌ها
- کاربرد سرباره‌ها و بازیافت مواد از آن‌ها
- کاربرد لجن‌ها (sludges) و بازیافت مواد از آن‌ها
- ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) برای واحدهای متالورژی
- مطالب ویژه

منابع و مراجع:

1. F. Habashi, Pollution Problems in the Mineral and Metallurgical Industries, Métallurgie Extractive Québec, Sainte-Foy, Québec, 1996.
2. I. Gaballah, J. Hager, and R. Solozabal (editors), REWAS '99: Global Symposium on Recycling, Waste Treatment and Clean Technology, TMS, 1999.
3. I. Gaballah, B. Mishra, R. Solozabal, M. Tanaka (editors), REWAS '04, Global Symposium on Recycling, Waste Treatment and Clean Technology, 3-volume set, TMS, 2004.
4. Proceedings of Waste Processing and Recycling in Mineral and Metallurgical Industries Symposium, MetSoc-CIM, I (1992), II (1995), III (1998), IV (2001), V (2004).

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	تدوین شده توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری اول			
بازنگری دوم			

ریاضیات پیشرفته مهندسی

نوع درس : تخصصی - اختیاری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد : ۳
جمع ساعات تدریس: ۳۲	پروژه: ندارد	بیشیناًز: ندارد

هدف: هدف از این درس ارائه مطالب تکمیلی در ریاضیات جهت استفاده دانشجویان گروه کارشناسی ارشد استخراجی در آموزش و تدوین پروژه های مربوط به آن میباشد. با ارائه این برنامه دانشجو میتواند علاوه بر آگاهی واقعی تر از ریاضیات، از روابط آن برای گسترش و بهینه سازی فرآیندهای صنعتی استفاده نماید.

- مشتقات جزئی در توابع چند متغیره
- حل معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی
- سری فوریه و حل معادلات مربوطه
- روش تبدیل لاپلاس
- توابع مختلط پیشرفته
- قضایای کوشی
- سری تیلور
- سری مک لورن
- توابع اولر
- ماتریس ها و دترمینان ها
- حل عددی معادلات دیفرانسیل
- قوانین دیفرانسیل بقاء
- احتمالات

منابع و مراجع:

- 1) G. Stephenson. "Mathematical methods for science students", Longmans, 1979.
- 2) G.B. Thomas, J.R. Ross and L. Finney, "Calculus and analytical geometry", Addison-Wesley, 1992.
- 3) H. Murray Portter, "Modern mathematical analysis", Mc Graw-Hill, 1995.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری متوسط در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

سیستم‌های چند جزیی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی - اختیاری

پیشناز: ترمودینامیک پیشرفته مواد

پروژه: بستگی به نظر مدرس دارد.

جمع ساعات تدریس: ۳۲

هدف: در این درس مروری بر آنچه دانشجویان در دوره کارشناسی آموخته اند خواهد شد. سپس مطالب پیشرفته از سیستم‌های چند جزیی آموزش داده خواهد شد. هدف از ارائه این درس ایجاد آمادگی در دانشجویان برای تجزیه و تحلیل دیاگرامهای فازی در جریان پژوهش در زمینه های مرتبط میباشد.

- انواع دیاگرامهای فازی همفشار - همدما - با ترکیب شیمیابی یکنواخت.
- قانون فازهای گیس و دیاگرامهای فازی.
- سیستم‌های تک جزیی، معادله کلازبیوس - کلایپرون، معادله کلایپرون.
- سیستم‌های دو جزیی در فشار ثابت، تحولات فازی محلولهای جامد-مذاب، سیستم‌های دو جزیی، انحلال محدود در حالت مایع و جامد: یوتکنیک، منوتکنیک، پریوتکنیک، سیستم‌های دو جزیی، واکنشهای حالت جامد: یوتکنیک، منوتکنیک، پریوتکنیک.
- سیستم‌های سه جزیی، چگونگی نمایش، خطوط الکامید، مثنهای الکامید، خصوصیات خطوط الکامید. برشهای همدما، برشهای دما متغیر (عمودی) در دیاگرامهای سه تابی، تحولات یوتکنیک سه تابی. دیاگرامهای با تحولات پریوتکنیک و یوتکنیک با ترکیبات یکنواخت و غیر یکنواخت - ترکیبات میانی در سیستم‌های سه تابی - جدايش فازی در مایع، مقاطع همدما در دیاگرامهای سه جزیی و بالاتر (Isothermal Sections)، مقاطع هم ترکیب دیاگرامهای سه جزیی و بالاتر (Isoplethal Sections)، تحولات فازی در حین سرد کردن آلیاژها.
- دیاگرامهای فاز با یش از سه جزو، چگونگی نمایش و اصول.
- دیاگرامهای پایداری PSD، دیاگرامهای فازی بر حسب تغییرات دو فشار جزیی، دیاگرامهای پایداری بر حسب تغییرات درجه حرارت و یک فشار جزیی، کاربرد دیاگرامهای PSD در مهندسی مواد.
- مروری بر روش‌های بدست آوردن دیاگرامهای فازی: الف- روش‌های تجربی، ب- روش‌های محاسباتی
- محاسبات دیاگرامهای فازی در درجه حرارت ثابت بر حسب تغییرات فشارهای جزیی، مطالب ویژه

منابع و مراجع:

1. C.J. Bergeron, S.H. Risbud, "Introduction to phase equilibria in ceramics", American society for ceramics, 1984.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری عمده در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

روش های نوین فرآوری و تولید مواد

نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
هم نیاز: تئوری فرآیندهای پیرومالتالورژی و تئوری فرآیندهای هیدرومالتالورژی	پروژه: بستگی به نظر مدرس دارد.
جمع ساعات تدریس: ۳۲	

هدف: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با محدودیت های روش های مرسوم، روند توسعه نوآوری ها، و نیازآشنایی با روش های پیشرفته فرآوری و تولید مواد می باشد.

- محدودیت ها و پیشرفتهای روش های متداول پیرومالتالورژی استفاده از اکسیژن و هوای غنی شده در عملیات ذوب، پیشرفتهای کوره های شعله ای، توسعه عملیات ذوب تشعشعی، فرایند ذوب نوراندا، روش دمش مرکب (combination blow) در فولاد سازی
- انحلال میکروبی؛ مکانیسم حل کردن بیولوژیکی، انواع باکتری ها، انتخاب و رشد باکتری ها، حل کردن بیولوژیکی سولفیدهای فلزی، سیتیک واکنش های بیوشیمیایی، مطالعات آزمایشگاهی.
- فعال سازی مکانیکی: خردابیش و مکانیزم های فعال سازی مکانیکی مواد، تغیرات فیزیکوشیمیایی سولفیدهای فلزی در جریان فعال سازی مکانیکی، شکل گیری سطوح جدید و بی نظمی ساختار بلوری در اثر خردابیش و ارتباط میان آن ها، تشکیل ذرات نانو، آلیاژسازی مکانیکی، تشکیل فاز آمورف، تجهیزات مورد استفاده و عوامل مؤثر بر فرایند
- استفاده از امواج فراصوت در فرآوری مواد (سونو شیمی): تأثیرات شیمیایی امواج فراصوت، پدیده acoustic cavitation، تجهیزات مورد استفاده، کاربردهای امواج فراصوت در گاز زدایی، تصفیه و انجماد فلزات مذاب، کاربردهای سونو شیمی در لیچینگ مواد معدنی
- تولید کامپوزیت های زمینه فلزی بصورت درجا
- روشهای سنتز مواد پیشرفته: روش های سنتز تولید کامپوزیت های زمینه فلزی بصورت درجا از طریق واکنش با فاز مذاب
- مطالعه ویژه

منابع و مراجع:

1. F. Habashi, Extractive Metallurgy Today – Progress and Problems, Métallurgie Extractive Québec, Sainte-Foy, Québec 2000.
2. W.G.L. Davenport, M. King, M. Schlesinger, A.K. Biswas, Extractive Metallurgy of Copper, 4th Edition, Pergamon, 2002.
3. P. Balaž, Extractive Metallurgy of Activated Minerals, Elsevier Science Publishers, 2000.
4. T.J. Mason, Practical Sonochemistry: Uses and Applications of Ultrasound, Horwood Publishing Ltd., 2nd Edition, 2003.
- 5) Ray, Sridhar and Abraham, "Extraction of non-ferrous metals", East-West Press, 1985.

محل مهر	شرح تغیرات	تاریخ	ویرایش
	تدوین شده توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	تدوین اولیه
			بازنگری اول
			بازنگری دوم

بررسیهای فنی اقتصادی فرآیندهای فرآوری مواد

تعداد واحد : ۲

پیشناز: ندارد

نوع درس: تخصصی - اختیاری
بروزه: بستگی به نظر مدرس دارد.

نوع واحد: نظری

جمع ساعات تدریس: ۳۲

هدف: هدف از ارائه این درس ایجاد ذهنیت اقتصادی در تصمیم گیریها و فعالیتهای شغلی از جنبه های مختلف است.

- مروری به اقتصاد مهندسی "ارزش زمانی پول، نرخ برگشت سرمایه، ارزش فعلی تجهیزات، ارزش آینده تجهیزات، تورم، اثر تورم در بررسی های اقتصادی، طبقه بندی هزینه های تولید، تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر تولید و ...".
- تجزیه و تحلیل قیمت تمام شده مواد اولیه با توجه به کیفیت آنها، تجزیه و تحلیل قیمت تمام شده محصولات فرآیند تولید (مواد).
- بررسی فنی و اقتصادی روش های تولید مواد، مقایسه آنها با یکدیگر (از نظر کمیت و کیفیت مواد اولیه، انرژی مورد نیاز، کیفیت محصولات تولیدی، قیمت تمام شده محصولات، سرمایه در گردش مورد نیاز، سرمایه ثابت مورد نیاز، حداقل و حداقل ظرفیت ممکن، آلودگی محیط زیست، کمب و کیفیت نیروهای انسانی مورد نیاز و ...).
- تهیه ترازنامه مالی، بیلان مواد اولیه و جنسی، محاسبه سود و زیان محاسن فنی و اقتصادی جایگزینی یک نوع انرژی به جای نوع دیگر آن در فرآیند تولید مواد با توجه به عوامل طبیعی موجود.
- اصول فنی و اقتصادی که باید در ارایه طرح تاسیس یک کارخانه تولید فلزات در نظر گرفته شود.

منابع و مراجع:

- 1) محمد مهدی اسکندرزاد، "اقتصاد مهندسی با ارزیابی اقتصادی"، انتشارات دانشگاه امیرکبیر، ۱۳۷۸.
- 2) E. Grant and W. Grant, "Principles of Engineering Economy", John Wiley & Sons, 8th Ed., 1990.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری جزیی در سر فصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

اصول شبیه سازی فرایندهای متالورژی

تعداد واحد: ۳

پیشناز: پدیده های انتقال

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی - اختیاری

پروژه: بستگی به نظر مدرس دارد

جمع ساعات تدریس: ۴۸

هم نیاز: ترمودینامیک پیشرفته مواد و سینتیک پیشرفته مواد

هدف: معرفی و تبیین اصول مدلسازی ریاضی و کاربرد آن در تفسیر و شناخت پدیده های حاکم بر فرآیندهای مهندسی مواد، تبیین مدلسازی فیزیکی و کیفیت ساخت یک مدل فیزیکی از یک فرآیند متالورژیکی و یا جنبه ای از یک فرآیند و بررسی کاربردهای شبیه سازی فیزیکی.

- مقدمه شامل تعاریف، اهداف مدلسازی، مراحل مدلسازی، اهمیت و کاربرد ...

- شناخت یک مدل ریاضی و چگونگی توسعه آن

- مبانی علمی در توسعه مدل ریاضی

- معرفی تکنیک های عددی در حل معادلات حاکم بر فرایندها در مدلسازی ریاضی

- روش اختلاف محدود بر مبنای حجم کنترل برای حل معادلات انتقال

- مطالعات موردی مربوطه شامل شبیه سازی انجامداد، جریان مذاب و انتقال حرارت در سیستمهای متالورژیکی، سینتیک پوشش دهی، رشد تک بلور و ...

- معرفی اصول و مبانی شبیه سازی فیزیکی و کاربردهای آن

- مطالعات موردی در خصوص شبیه سازی فیزیکی فرایندهای مواد

منابع و مراجع:

- 1) S.V. Patankar, "Numerical heat transfer and fluid flow", Hemisphere Pub. Co. 1980.
- 2) O.J. Illegbusi, M. Wahnidler, "Mathematical and physical modeling of materials processing operations", Chapman & Hall/CRC, USA, 2000.
- 3) J Szekely, J.W. Evans, J.K. Brimacombe, "The mathematical and physical modelling of primary metals processing operations", John Wiley & Sons Inc. USA, 1988.

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر
تدوین اولیه	۱۳۷۷/۱۰/۲۰	تدوین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم	
بازنگری اول	۱۳۸۳/۱۲/۲۵	انجام بازنگری جزئی متوسط عمدۀ در سرفصل توسط دانشکده مهندسی مواد دانشگاه علم و صنعت ایران	
بازنگری دوم			

مباحث ویژه در استخراج فلزات

نوع درس: تخصص - اختیاری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
جمع ساعات تدریس: ۳۲	پروژه: —	پیشنباز: —

هدف: این درس به منظور پوشش دادن مباحثی که هنوز در قالب رسمی و کلاسیک در نیامده اند درنظر گرفته شده است.

سمینار

نوع درس : تخصص - اختیاری

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲

پیشناز: ندارد

دانشجو درس سمینار را با یکی از اساتید دانشکده اخذ میکند. در درس سمینار دانشجو در زمینه ای که توسط استاد درس تعیین میگردد مطالبی را با استفاده از مراجع معتبر و متعدد جمع آوری نموده و در قالب یک متن منسجم نوشتاری تحويل استاد درس مینماید. در نهایت در جلسه ای که تاریخ آن از قبل تعیین گردیده دانشجو مطالب سمینار خود را مطابق آین نامه های دانشکده ارائه مینماید. یک نسخه از سمینار پس از تایید استاد راهنمای تحويل کتابخانه دانشکده میگردد.

